

Bruxelles, 18. ožujka 2019.
(OR. en)

7613/19

SOC 225
EMPL 179
ECOFIN 312
EDUC 161

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Na datum:	15. ožujka 2019.
Za:	Delegacije
Br. preth. dok.:	6635/19 + COR 1
Predmet:	Zaključci Vijeća o Godišnjem pregledu rasta i Zajedničkom izvješću o zapošljavanju za 2019. (15. ožujka 2019.)

Za delegacije se u prilogu nalaze zaključci Vijeća o Godišnjem pregledu rasta i Zajedničkom izvješću o zapošljavanju za 2019., koje je Vijeće usvojilo na sastanku održanom 15. ožujka 2019.

Zaključci Vijeća o Godišnjem pregledu rasta i Zajedničkom izvješću o zapošljavanju za 2019.

PRIMJEĆUJUĆI DA

1. U Komisijinu Godišnjem pregledu rasta za 2019. utvrđeni su prioriteti politika u području rasta i radnih mjesta u EU-u i njegovim državama članicama u 2019.: ostvarivanje visokokvalitetnih ulaganja, usmjeravanje napora u vezi s reformama na rast produktivnosti, uključivost i kvaliteta institucija te osiguravanje makroekonomske stabilnosti i stabilnih javnih financija.
2. EU i dalje bilježi gospodarski rast i rekordnu razinu zaposlenosti, ali to još uvijek ne pogoduje svim građanima i državama na jednak način. Trenutačna gospodarska klima tek je počela rezultirati preokretom u trendu povećanja nejednakosti. Iako je EU s obzirom na trenutačna kretanja na dobrom putu da do 2020. dosegne cilj stope zaposlenosti od 75 % postavljen u strategiji Europa 2020., unatoč poboljšanjima, cilj oslobađanja 20 milijuna ljudi rizika od siromaštva i socijalne isključenosti i dalje je vrlo daleko od ostvarenja.
3. Stopa nezaposlenosti u EU-u u studenome 2018. iznosila je 6,7 % (te 7,9 % u europodručju). U drugom je tromjesečju 2018. u EU-u bilo zaposleno 239,3 milijuna osoba, što je 15 milijuna više od najniže razine dosegnute tijekom krize. Sudjelovanje žena na tržištu rada i dalje je u porastu, a u pogledu stope zaposlenosti starijih radnika prošle je godine zabilježen najveći porast. Međutim, nezaposlenost i gospodarska neaktivnost u nekim su zemljama i dalje vrlo visoke, a posebno među mladima i niskokvalificiranim radnicima.
4. Udio osoba izloženih riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti znatno se smanjio u 2017. U odnosu na prethodnu godinu više od pet milijuna ljudi izlazi iz siromaštva ili socijalne isključenosti, a ukupni broj trenutačno je ispod razine prije krize iz 2008. Međutim, opći trend prikriva postojane razlike među državama članicama, pri čemu neke zemlje bilježe veći udio osoba izloženih riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti u odnosu na 2008. Rizik od siromaštva ili socijalne isključenosti i dalje predstavlja izazov, a posebno kad je riječ o djeci, osobama s invaliditetom i osobama migrantskog podrijetla. Nejednakost dohotka, koja se po prvi put od početka krize neznatno smanjila, i dalje je viša od razine prije krize.

5. Provedba reformi i dalje je neujednačena diljem EU-a, a zbog još uvijek relativno povoljne gospodarske klime pruža se prilika za donošenje strukturnih reformi s ciljem povećanja otpornosti gospodarstva. Prednost bi trebalo dati provedbi europskog stupa socijalnih prava na razini Unije i država članica, uzimajući u obzir njihove nadležnosti, u cilju promicanja uzlazne konvergencije tržišta rada, socijalnih uvjeta i životnog standarda.
6. Strategija Europa 2020. služila je kao dugoročni strateški okvir za usmjeravanje oblikovanja politika u okviru europskog semestra i u okviru smjernica za zapošljavanje. Približava se kraj razdoblja obuhvaćenog strategijom Europa 2020. te bi odgovarajuću pažnju trebalo posvetiti izradi budućeg okvira.

ISTIČUĆI DA:

7. Kontinuirani gospodarski rast doveo je do poboljšanog stanja na tržištu rada dok se otvaranje radnih mjesta odvija postojanim ritmom. Međutim, broj odrađenih sati i dalje se znatno sporije povećava od ukupne zaposlenosti. Rast realnih plaća u 2017. i dalje je kaskao za produktivnošću u nekoliko država članica te je i dalje ispod onog što se moglo očekivati s obzirom na pozitivno stanje na tržištu rada i gospodarske rezultate. Ubrzao se tek u 2018. Siromaštvo unatoč zaposlenju i dalje je na trajno visokoj razini, a segmentacija tržišta rada i dalje predstavlja izazov nizu država članica. Važno je i dalje se usmjeriti na kvalitetu kao i na količinu zaposlenosti, osobito u kontekstu mogućeg učinka novih tehnologija, globalizacije i novih oblika rada na tržištu rada.
8. Prekvalifikacija i unapređenje vještina i dalje su ključni prioriteti politika za osiguravanje uključivog tržišta rada te za ostvarivanje potencijala brzih tehnoloških promjena. Niskokvalificiranim radnicima prijeti veći rizik od gubitka radnih mjesta: sve je hitnije potrebno politike usmjeriti na unapređenje prilika za razvoj vještina za radnike s ograničenim pristupom osposobljavanju ili bez pristupa osposobljavanju ili s ograničenim mogućnostima za osposobljavanje izvan radnog vremena, kako bi se osiguralo da mogu ostvariti koristi od tehnoloških promjena. Politikama bi trebalo nastaviti rješavati problem neusklađenosti ponuđenih i traženih vještina, osobito u sektorima koji će najvjerojatnije biti pogođeni novim trendovima. Veliku zabrinutost izaziva trajna snažna povezanost loših obrazovnih rezultata i niskog socioekonomskog statusa te loših rezultata na tržištu rada.

9. Trebalo bi u potpunosti iskoristiti potencijal trenutačno nedovoljno zastupljenih skupina u vezi s tržištem rada. Trebalo bi ojačati integraciju osoba migrantskog podrijetla, niskokvalificiranih radnika, mladih i osoba s invaliditetom. Strategijama aktivnog starenja kojima se starijim radnicima omogućuje da duže ostanu na tržištu rada pomoglo bi se u rješavanju demografskog izazova. Boljim pristupom cjenovno pristupačnim i kvalitetnim uslugama skrbi za djecu i dugotrajne skrbi te odgovarajućim politikama za ostvarenje ravnoteže između poslovnog i privatnog života, ženama i muškarcima bi se pružilo više mogućnosti da uđu u radni odnos ili da u njemu ostanu, čime bi se smanjio rizik od siromaštva i socijalne isključenosti djece i osoba u osjetljivim okolnostima. Države članice ulažu napore u poboljšanje pružanja usluga skrbi, iako i dalje postoje znatne razlike. Provedene su mnoge reforme javnih službi za zapošljavanje, a iz toga je uslijedilo poboljšanje pružanja usluga u mnogim zemljama. Međutim, i dalje postoje znatne razlike u sposobnosti javnih službi za zapošljavanje među zemljama i unutar njih. Još uvijek ima prostora za poboljšanje pokrivenosti, učinkovitosti i koordinacije sa socijalnim službama, kao i učinkovitosti i održivosti mnogih aktivnih politika tržišta rada.
10. Povoljna gospodarska klima i kretanja na tržištu rada doveli su do znatnih poboljšanja u pogledu socijalne situacije. Međutim, postoje znakovi nedostataka u uključivosti rasta, s obzirom na to da dohodci kućanstava rastu sporijim tempom u usporedbi s BDP-om. U nekoliko država članica pogoršava se razmjer siromaštva koji se mjeri udaljenošću od praga rizika od siromaštva. U nekim državama članicama izmjereni učinak socijalnih prijenosa na smanjenje siromaštva i dalje je u padu.

11. Socijalnim ulaganjima i preventivnim pristupima jača se sposobnost pojedinaca za aktivno sudjelovanje u društvu i gospodarstvu te su ključni za uključivost rasta. Rani i predškolski odgoj i obrazovanje predstavljaju učinkovito društveno ulaganje u rješavanje pitanja nejednakosti i izazova s kojima se suočavaju djeca u nepovoljnom položaju. Osim toga, povećani pristup preventivnim mjerama i kvalitetnoj kurativnoj zdravstvenoj skrbi te njihova učinkovitost, ključni su za zdravo i aktivno stanovništvo, čime se doprinosi poboljšanju društvene dobrobiti i gospodarskog blagostanja. Za osiguravanje jednakih mogućnosti za sve i jačanje socijalne kohezije ključne su druge usluge poput obrazovanja, osposobljavanja i stanovanja, uz odgovarajuću potporu dohotku i potporu (ponovnoj) integraciji na tržištu rada za one koji mogu raditi. Uključivosti rasta i smanjenju siromaštva može se doprinijeti daljnjim mjerama u područjima oblikovanja poreza i primjerenosti naknada.
12. Države članice i dalje poduzimaju mjere kako bi odgovorile na demografske promjene i sve dulji očekivani životni vijek. Suočavanje s posljedicama starenja europskih društava zahtijeva stalne napore kako bi se osigurali i prikladnost i održivost mirovinskih sustava, usmjerenost i ulaganje u kvalitetne usluge (posebice kako bi se osigurao pristup zdravstvenoj i dugotrajnoj skrbi), kao i bolje politike za prevenciju, rehabilitaciju i neovisan život.
13. Pojava novih oblika rada i sve veći broj prijelaza tijekom radnog vijeka pozivaju na pružanje pristupa socijalnoj zaštiti svim radnicima, uključujući nestandardne radnike, i samozaposlenim osobama, uzimajući pritom u obzir strukturne razlike u sustavima socijalne zaštite među državama članicama. Inovacije i prilagodba sustava socijalne zaštite nužni su za suočavanje s novim oblicima rada i budućim izazovima u području zapošljavanja.
14. Socijalni dijalog koji dobro funkcionira i dalje je ključan element europskog socijalnog tržišnog gospodarstva, iako se stupanj angažmana znatno razlikuje među državama članicama. Uključivanjem socijalnih partnera u pripremu reformi mogu se poboljšati njihova izrada i provedba te povećati odgovornost među građanima, a u konačnici postići bolji socioekonomski rezultati. Trebalo bi se pobrinuti da se osigura da socijalni partneri imaju dovoljno sposobnosti za sudjelovanje u raspravi o politikama. Uključivanje organizacija civilnog društva također bi imalo važnu ulogu u osiguravanju učinkovite osmišljenosti i provedbe reformi.

15. Potrebno je razmisliti o novom sveobuhvatnom strateškom okviru za usmjeravanje oblikovanja politika nakon isteka Strategije Europa 2020. Svaki takav strateški okvir trebao bi trajno i snažno biti usmjeren na područje socijalnih pitanja i zapošljavanja, povezano s drugim relevantnim područjima politika. Također bi trebao biti usklađen s europskim stupom socijalnih prava i ciljevima održivog razvoja UN-a.
16. Taj strateški okvir trebalo bi obuhvaćati iskustva stečena primjenom ciljeva strategije Europa 2020 i praćenjem takve strategije. Provedba buduće strategije trebala bi se temeljiti na postupcima povezanim s europskim semestrom kako su razvijeni u posljednjih nekoliko godina. U tom kontekstu, pozdravljamo rad koji je već u tijeku u Odboru za zapošljavanje i Odboru za socijalnu zaštitu kako bi se ocijenila iskustva strategije Europa 2020., što će poslužiti kao temelj za buduće rasprave.

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE

POZIVA DRŽAVE ČLANICE DA:

- u svojim nacionalnim programima reformi u obzir uzmu prioritete Godišnjeg pregleda rasta i Zajedničkog izvješća o zapošljavanju te da na razini Unije i država članica provedu europski stup socijalnih prava, imajući u vidu svoje nadležnosti
- provedu preporuke za pojedinu zemlju iz 2018.
- povećaju napore za postizanje ciljeva strategije Europa 2020.
- svoje napore za postizanje konvergencije temelje na pregledu socijalnih pokazatelja, instrumentu za praćenje uspješnosti zapošljavanja i instrumentu za praćenje uspješnosti socijalne zaštite
- osmisle zajedničku viziju u vezi s pitanjem nasljednice strategije Europa 2020., posebno u vezi s aspektima zapošljavanja i socijalnih pitanja

POZIVA KOMISIJU DA:

- osigura da su zaposlenost te socijalna pitanja i učinci primjereno uzeti u obzir u okviru procjene politika država članica
- uzme u obzir rezultate strategije Europa 2020. kako bi se usmjerila razmišljanja o mogućim budućim strateškim okvirima

POZIVA ODBOR ZA ZAPOSŁJAVANJE I ODBOR ZA SOCIJALNU ZAŠTITU DA

- ocijene napredak u ostvarivanju ciljeva strategije Europa 2020., kao i alate koji se upotrebljavaju za provedbu i praćenje strategije Europa 2020., s ciljem pružanja Vijeću završnog izvješća o strategiji Europa 2020., kao i temelja za stajalište Vijeća o budućem strateškom okviru
- nastave raditi na multilateralnom i tematskom nadzoru i ocjenjivanju prema referentnim vrijednostima, kao i pratiti situaciju u državama članicama u pogledu zapošljavanja i socijalnog stanja putem pregleda socijalnih pokazatelja, instrumenta za praćenje uspješnosti zapošljavanja i instrumenta za praćenje uspješnosti socijalne zaštite kako bi Vijeću omogućili činjeničnu osnovu za rasprave u okviru postupka europskog semestra
- da blisko surađuju s drugim savjetodavnim odborima i stranama, posebno Gospodarskim i financijskim odborom, Odborom za ekonomsku politiku, Odborom za obrazovanje, Radnom skupinom na visokoj razini za javno zdravstvo i Europskom mrežom javnih službi za zapošljavanje te time u okviru europskog semestra osiguraju uravnoteženo razmatranje ekonomskih i socijalnih pitanja te pitanja u području zapošljavanja
- nastave blisko surađivati s europskim socijalnim partnerima i civilnim društvom u cilju promicanja učinkovitog socijalnog i civilnog dijaloga na razini EU-a i na nacionalnoj razini.